

SPRÁVA O ÚČASTI VEREJNOSTI NA TVORBE PRÁVNÝCH PREDPISOV

Predbežná informácia týkajúca sa návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2019 (ďalej len „návrh nariadenia“) bola zverejnená na portáli Slov-Lex dňa 8. júna 2018 s možnosťou verejnosti zapojiť sa do prípravy predmetného nariadenia formou zasielania pripomienok a návrhov v lehote do 6. júla 2018. Zverejnením predbežnej informácie bol začatý proces konzultácií s podnikateľským prostredím v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov vrátane testovania vplyvov na malé a stredné podniky. Pre proces konzultácií bol vyčlenený dostatočný časový priestor požadovaný Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov.

Prostredníctvom portálu Slov-Lex sa do procesu konzultácií zapojil Inštitút ekonomických a spoločenských analýz – INESS a verejnosť prostredníctvom Mgr. Ľudovíta Drenku. V stanovenej lehote sa do procesu konzultácií zároveň zapojila Asociácia priemyselných zväzov. Pripomienky uvádzaných subjektov išli nad rámec obsahového zamerania pripravovaného návrhu nariadenia a predstavovali podnety na legislatívnu úpravu právnych predpisov vyššej právnej sily (napr. zákona č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o minimálnej mzde“), zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov a iných právnych predpisov), preto ich nebolo možné akceptovať. Išlo napr. o nasledujúce pripomienky:

- pre rok 2019 stanovenie minimálnej mzdy na úrovni roku 2017, t.j. jej zníženie zo súčasných 480 eur v roku 2018 na 435 eur v roku 2017,
- zavedenie odvodovej odpočítateľnej položky pre zamestnávateľov na platenie zdravotného poistenia,
- pozastavenie platnosti minimálnej mzdy v regiónoch, v ktorých je miera nezamestnanosti vyššia ako slovenský priemer, resp. pre každý kraj zaviesť osobitnú výšku minimálnej mzdy,
- pozastavenie platnosti minimálnej mzdy pre ľudí do veku 30 rokov,
- zavedenie univerzálnej dividendy vyplácanej všetkým občanom bez rozdielu a následne zníženie minimálnej mzdy,
- vypustenie ustanovenia zákona o minimálnej mzde upravujúceho dolnú hranicu pre valorizáciu minimálnej mzdy a namiesto toho zaviesť strop pre zvýšenie minimálnej mzdy, ktorý by bol naviazaný na mieru inflácie (t.j. v danom prípade by podľa navrhovanej pripomienky pri inflácii 1,3 % minimálna mzda v roku 2019 vzrástla najviac na 486,20 eura),
- odpojenie mzdových zvýhodnení za prácu zakotvených v Zákonníku práce od minimálnej mzdy ako referenčnej veličiny a taktiež odpojenie minimálnej mzdy ako referenčnej veličiny od sociálnych a daňových predpisov.

Do procesu tvorby návrhu nariadenia sa taktiež zapojilo Centrum lepšej regulácie agentúry Slovak Business Agency (ďalej len „SBA“). Postrehy, návrhy a pripomienky SBA

k pripravovanému návrhu nariadenia boli prezentované na spoločnom pracovnom stretnutí zástupcov predmetnej agentúry a predkladateľa dňa 26. júna 2018. SBA vykonalo test vplyvov predkladanému materiálu na malé a stredné podniky, ktorý tvorí samostatnú prílohu k návrhu nariadenia.

Je potrebné zároveň zdôrazniť, že okrem zapojenia verejnosti do tvorby navrhovaného právneho predpisu prostredníctvom zverejnenie predbežnej informácie a spustením procesu konzultácií v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, je legislatívny proces prípravy návrhu nariadenia upravený osobitnými predpismi (zákon o minimálnej mzde, zákon č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov), a verejnosť je do procesu prípravy predmetnej právnej úpravy zapojená aj v zmysle daných právnych predpisov.

Podľa § 7 zákona o minimálnej mzde je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) povinné každoročne predkladať na rokovanie Hospodárskej a sociálnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „HSR“) a následne na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na nasledujúci kalendárny rok. Túto povinnosť ministerstvo každoročne premieta aj do Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na príslušný kalendárny rok, ktorý je verejne prístupným dokumentom.

Návrh nariadenia vlády priamo zo zákona o minimálnej mzde podlieha povinnosti byť prerokovávaný zástupcami štátu, reprezentatívnymi zástupcami zamestnávateľov a reprezentatívnymi zástupcami zamestnancov na zasadnutí HSR, ktorá bola zriadená zákonom č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite). Citovaný zákon o tripartite upravuje trojstranné konzultácie na celoštátnej úrovni medzi štátom a sociálnymi partnermi, ktorí prostredníctvom svojich zástupcov vzájomne vyjednávajú a prerokúvajú zásadné otázky hospodárskeho a sociálneho rozvoja a rozvoja zamestnanosti s cieľom dosiahnuť dohodu o týchto otázkach. Podľa zákona o minimálnej mzde o úprave sumy mesačnej minimálnej mzdy na obdobie nasledujúceho kalendárneho roka rokujú sociálni partneri (zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov) najneskôr od 1. apríla. Ak sa sociálni partneri na úprave sumy minimálnej mzdy do 15. júla dohodnú, predložia ministerstvu dohodu o sume mesačnej minimálnej mzdy. Ministerstvo je dohodnutou sumou viazané a následne vypracuje návrh nariadenia vlády na ustanovenie sumy minimálnej mzdy na nasledujúci rok v dohodnutej výške a predmetný návrh predloží na rokovanie HSR a následne na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Ak sa sociálni partneri v termíne do 15. júla nedohodnú na sume mesačnej minimálnej mzdy, sú povinní bezodkladne po tomto termíne predložiť ministerstvu svoje návrhy na úpravu sumy mesačnej minimálnej mzdy. Ministerstvo následne predloží návrh na úpravu sumy mesačnej minimálnej mzdy na rokovanie HSR do 31. júla. Na rokovaní HSR sa sociálni partneri môžu dohodnúť na sume mesačnej minimálnej mzdy, pričom ministerstvo je opätovne viazané predmetnou dohodou. Ak sa na rokovaní HSR nedohodne úprava sumy minimálnej mzdy, ministerstvo je povinné predložiť do 30. septembra návrh nariadenia vlády, ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na nasledujúci rok na ďalšie rokovanie HSR a následne na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Z každého rokovania HSR sa vyhotovuje záznam, ktorý je verejne prístupný na webovom sídle: <http://www.vlada.gov.sk/hospodarska-a-socialna-rada-sr/>.

Podľa bodu 5.8. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov za konzultácie sa považuje aj pravidelné zasadanie pracovnej skupiny alebo iného zoskupenia s účasťou zástupcov podnikateľského prostredia. Vyššie uvádzané konzultácie v rámci zasadaní HSR napĺňajú charakter konzultácií s podnikateľskými subjektmi v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov a verejnosť má možnosť sa týchto konzultácií zúčastniť prostredníctvom svojich reprezentatívnych zástupcov.

Zastávame názor, že zapojenie verejnosti do procesu tvorby právneho predpisu bolo dostatočné.